

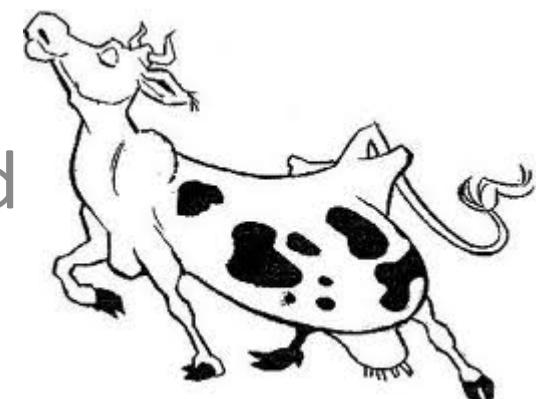
Tilskotsordningar i landbruket og litt til

- ein guida tur gjennom den offentlege papirmølla

Åshild Hjørnevik

Rådgjevar ved landbruksavdelinga

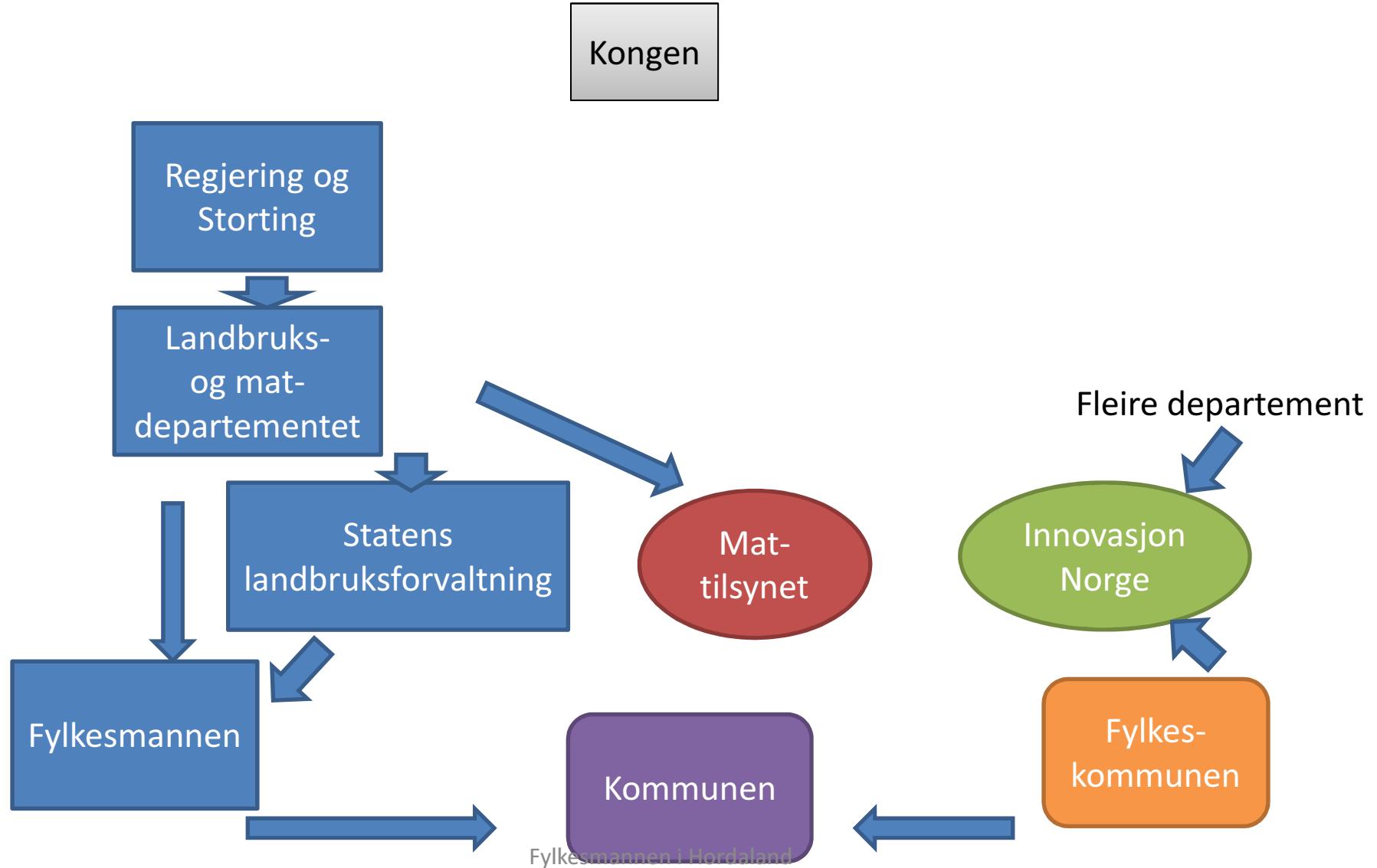
Fylkesmannen i Hordaland

«Det var ikkje dette eg hadde tenkt å bruke tida på...»

Det offentlege hierarkiet

Kven gjer kva?

- Landbruks- og matdepartementet:
Jordbruksforhandlingane
- Statens landbruksforvaltning: Mjølkekvoter,
kontroll, utbetaling
- Fylkesmannen: næringsutvikling,
arealforvaltning, miljø, tilskot, kontroll
- Fylkeskommunen: næringsutvikling,
kulturverdier

Kven gjer kva?

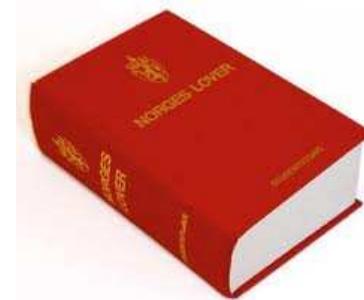
- Kommunen: «Kan alt» om forvaltning, tilskot og regelverk. Spør dei!
- Mattilsynet: alt som har med dyr og dyrehald, matproduksjon og hygiene
- Landbruksrådgivinga: gjødselplan, plantevern
- Nortura, Fatland: tar imot slakt
- Felleskjøpet: fôr og utstyr

Føretak

- Mest vanleg: enkeltmannsføretak
- Enhetsregisteret i Brønnøysund
- www.brreg.no
- www.bedin.no
- Narviktelefonane
- www.spor-oss.no
- www.kom-an.no

Lover og regler

- Føretak er pliktige til å holde seg oppdatert på kva som er gjeldande regelverk
(lover, forskrifter, anna regelverk)
- www.regelhjelp.no
- www.lovdata.no
- Spør kommunen og ev. rådgjevar

Rekneskap og oppgåver

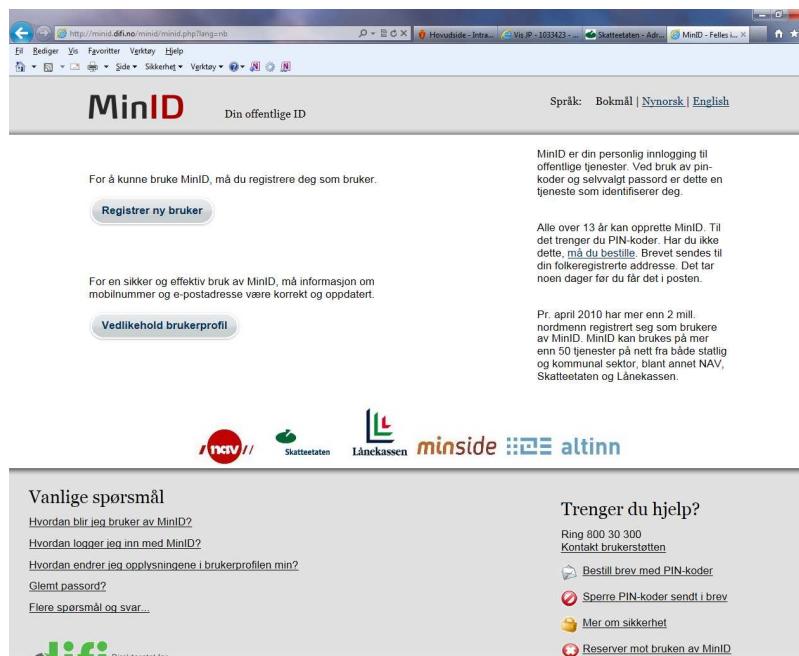

- Likningsoppgåva =
  - Sjølvmelding for næringsdrivande
  - Næringsoppgave 1
  - Skjema for beregning av personinntekt
  - RF 1177 landbruk
  - Ev. varelagerliste (RF1179)
  - Ev andre skjema

Bruk internett!

- Norge.no
- Minside.no eller miside.no
- Altinn.no

Rekneskap og oppgåver

- Lag faktura på alle varer og tenester du selger
- Meirverdiavgift (moms):
  - Registrer i mva-registeret når omsetning på over kr 50 000 i året.
  - Frå då av trekker du frå mva på varer du kjøper og legger til mva når du skriv faktura.
  - Levere mva-årsoppgåve

Rekneskap og oppgåver

- Ansvar som arbeidsgjevar:
  - Registrere arbeidstakar i Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret hjå NAV
  - Trekke skatt frå lønna du betaler ut
  - Betale arbeidsgjevaravgift
  - Levere lønns- og trekkoppgåve

Fylkesmannen i Hordaland

INSANITY STREAK

av Tony Lopes

Fylkesmannen i Hordaland

Produsentnummer

- Produsentnummer: nødvendig for å få øyremerker og levere slakt. Kontakt kommunen.

Produsentnummeret tilhøyrer eit bestemt føretak på ein bestemt gard

Døme: 1260- 3250- 01

Miljøplan

- Omverda ser at landbruket tek miljøet på alvor
- Du sjølv må tenke gjennom verdier du forvaltar og utfordringar du har.

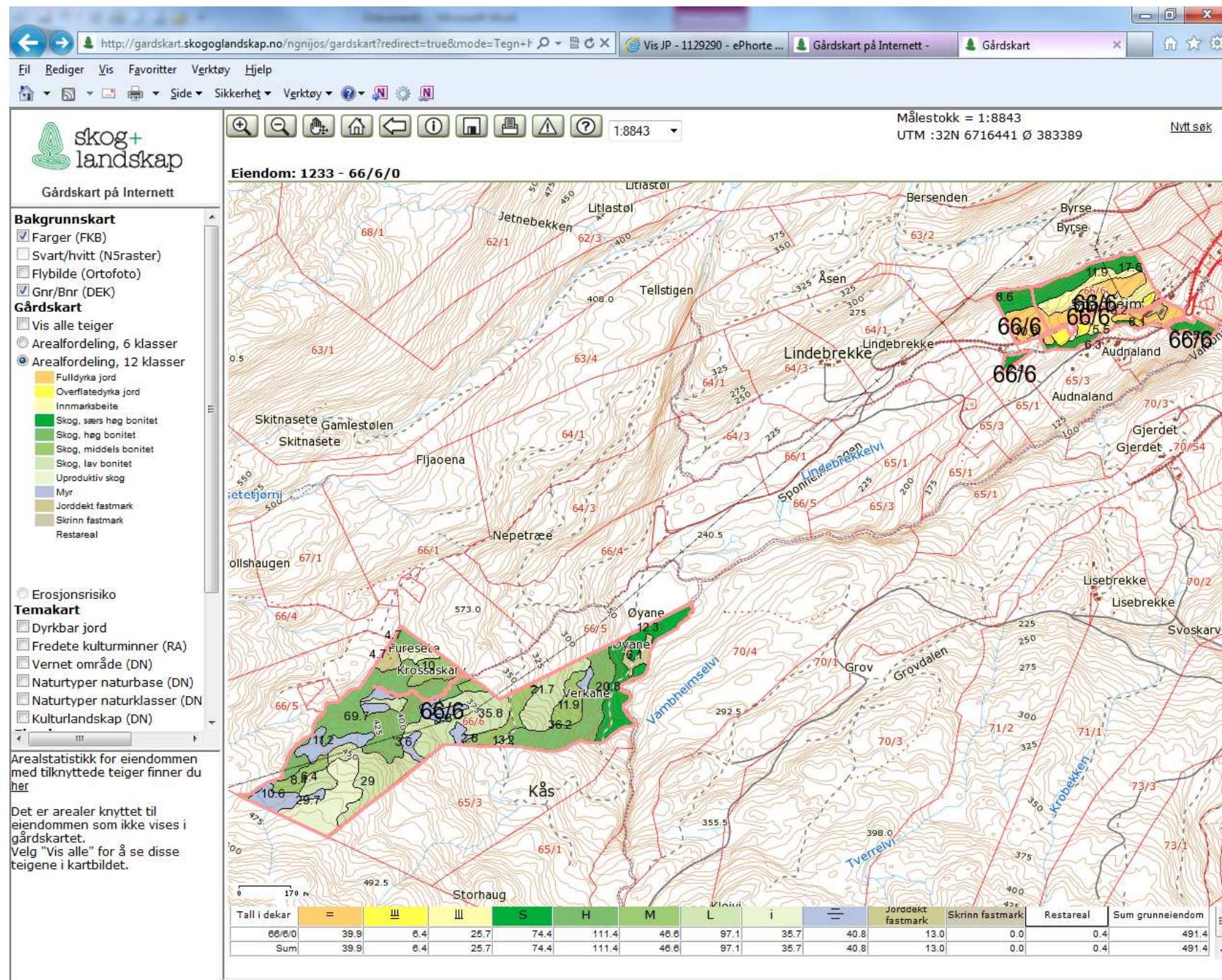
Miljøplan

- For arealet du **driv**
- Seks deler:
  - Gjødselplan
  - Sprøytejournal
  - Sjekkliste frå SLF
  - Kart
  - Tiltaksplan
  - Dokumentasjon av gjennomførte tiltak

Gardskart

- Arealressurskart (AR5): viser jorda/arealet sin tilstand
  - Fulldyrka
  - Overflatedyrka
  - Innmarksbeite
  - Lauvskog, myr, osb

Gardskart

- Nyttig for deg:
  - Kjøp og salg av eigedom
- Nyttig for kommunen:
  - Grunnlag for tilskot
  - Planlegging av arealbruk
  - Oversikt over ressursane i kommunen

Meld frå til kommunen om du finn feil i kartet:
arealklasse, grenser, veg på feil stad osb...

Kva kan du søkje på?

Produksjonstilskot

- Søknadsfrist **20. august** (utbetalt i februar)
og **20. januar** (utbetalt i juni)

Vilkår for å søkje:

- ✓ Registrert føretak
- ✓ Omsetning på minst 20.000 eller registrert i mva-registeret
- ✓ Miljøplan

Kva kan du søkje på?

Regionalt miljøprogram

Søknadsfrist **20. august** (utbetalet i mars)

Vilkår for å søkje:

- ✓ Motta produksjonstilskot
- ✓ Miljøplan
- ✓ For nokre ordningar: kart, sjekkliste for skjøtsel, registrering i bestemte databaser

Kva kan du søkje på?

Regionalt miljøprogram, til dømes tilskot til

- Bratt areal
- Kystlynghei
- Gamal norsk sau
- Vestlandsk fjordfe og –raudkolle
- Artsrik slåttemark og beitemark
- Steingardar
- Styvingstre
- Turstiar
- ...

Kva kan du søkje på?

Kvar kommune har sin SMIL-strategi

Kven kan søkje:

- ✓ føretak som driv ein landbrukseigedom
- ✓ eigarar som driv eller eig ein landbrukseigedom
- ✓ einkvar som er registrert i Enhetsregisteret og som har fått løyve av eigaren til å gjennomføre eit tiltak

Kva kan du søkje på:

- Planleggings- og tilretteleggingsprosjekt
- Investeringstiltak for organisert beitebruk
- Tiltak mot forureining
- Andre tiltak for å fremje/ivareta:
  - Biologisk mangfald
  - Gamal kulturmark
  - Tilgjenge og opplevingskvalitet
  - Andre kulturminne og kulturmiljø

Kva kan du søkje på?

Skog

- Tilskot til ungskogpleie, skogsvegar, miljøtiltak i skog, drift med taubane, hest...

Kontakt kommunen

- Skogfond
  - Tvungen fondsavsetting
  - Skattefordel ved bruk av skogfond til investeringar

Kva kan du søke på?

- Når naturen ikkje spelar på lag med deg:
Erstatningsordningar for:
  - Naturskade (td storm, flaum)
  - Klimaskade (td frost, hagl)
  - Tap av sau på beite (utmark)
  - Offentleg pålagt nedslakting eller fjerning av planter (for å bekjempe sjukdom, etter pålegg frå Mattilsynet)
  - Kontakt kommunen så tidleg som råd!

...det var det...

Takk for meg og lukke til!

Fylkesmannen i Hordaland